

مبانی کیفر زدایی از جرایم اطفال و نوجوانان در ماده ی ۹۱ قانون مجازات اسلامی

مصوب ۱۳۹۲

ملیحه نوروزی فردا، حسین میری^۲

۱- کارشناسی ارشد حقوق و جزا و جرم شناسی دانشگاه آزاد اسلامی گنبد کاووس

۲- استادیار حقوق بین الملل دانشگاه آزاد اسلامی گنبد کاووس

چکیده

کیفر زدایی از جرایم اطفال و نوجوانان موضوعی تخصصی و مهم است که در فقه و حقوق ایران، جایگاه ویژه ای به خود دیده است و قانونگذاران را بر آن داشته تا با تأسی از منابع فقهی به تقنین مقررات بپردازند. از سوی دیگر در نظریات کیفرشناختی، کیفر زدایی در کنار سایر نظریات در راستای حقوق اطفال و نوجوانان مورد مطالعه قرار گرفته است. یکی از مهمترین مقرراتی که می توان در راستای موضوع کیفر زدایی اشاره داشت ماده ی ۹۱ قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ می باشد که قانونگذار به طور نسبی با توجه به شرایط موجود به کیفر زدایی پرداخته است و قواعد فقهی همچون «تدرأ الحدود بالشبهات» را می توان مورد بررسی قرار داد. نظریه ی کیفر زدایی در جرایم اطفال و نوجوانان بر آن است که تا حد امکان از مجازات های اینگونه افراد، پیشگیری نماید و بر پایه ی این نوع پیشگیری، نظریات دیگری همچون قضا زدایی، جرم زدایی، عدالت ترمیمی و برچسب زنی را نیز می توان مورد تحلیل و بررسی قرار داد. علی هذا در ماده ی ۹۱ به طور مطلق، کیفر زدایی مورد توجه قانونگذار نبوده است ولیکن به طور نسبی در جرایم حدی و قصاص، نسبت به افراد بالغ کمتر از ۱۸ سال با توجه به مجازات اصلی می توان کیفر زدایی از جایگاه مهمی برخوردار باشد. **واژگان کلیدی:** کیفر زدایی، مسئولیت کیفری، اطفال، نوجوانان.